

Energistyrelsen
Journalnummer: 2021-10755
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

Den 13. december 2021

Dansk Erhvervs høringsvar vedrørende forslag til Lov om ændring af lov om fremme af vedvarende energi (Justering af rammer for etablering af vedvarende energianlæg på havet uden for udbud og udvidelse af VE-ordningerne til at omfatte flyvende solcelleanlæg)

Dansk Erhverv takker for muligheden for at komme med svar på høring vedrørende forslag til lov om fremme af vedvarende energi.

Hvis klimalovens målsætninger om 100 pct. grøn strøm og 70 pct. CO₂-reduktion i 2030 skal realiseres, er der behov for store mængder vedvarende energi. Men udbygningen er pt. næsten gået i stå, og vi risikerer derfor at mangle grøn strøm i 2030 og fortsat være afhængig af gas og import af sort strøm.

Udbygning af vedvarende energi er også den langsigtede løsning på de stigende elpriser, som i øjeblikket udfordrer erhvervslivets konkurrencekraft. Med en øget udbygning af vedvarende energi og etablering af DK1 og DK2 som lavprismråder vil produktion og dansk konkurrencekraft forøges samtidig med, at elektrificeringen generelt understøttes.

Hvis den grønne omstilling samtidig skal gennemføres på den samfundsøkonomisk mest effektive – og for skatteyderne billigste – måde, er der behov for at lade markedet være den drivende kraft i omstillingen, suppleret af statslige udbud og planstyring. Åben dør-ordningen er et eksempel på en velfungerende markedsdrevet mekanisme i den grønne omstilling. Ikke bare sikrer ordningen en yderst samfundsøkonomisk effektiv udbygning med vedvarende energi, fordi parker er støttefri, men – mindst lige så vigtigt – øger det hastigheden i udbygningen af vedvarende energi markant.

Eksempelvis ville åben dør-projektet Omø Syd have givet grøn strøm til 350.000 danskere uden støtte og dermed uden omkostninger for skatteyderne. Projektet ville samtidig have skabt ca. 4.000 arbejdspladser i anlægsfasen og 50-100 varige jobs i driftsfasen. Et på alle måder klimamæssigt og samfundsøkonomisk fornuftigt projekt.

I tillæg hertil viser det nylige udbud på Thor-havvindmølleparken, at den centrale planstyring og statslige udbud, uden mulighed for supplerende markedsdrevet udbygning, fører til suboptimal udbygning af den nødvendige vedvarende energi. Således var hele fem projekter villige til at etablere parken uden støtte, men kun én byder får lov at opføre havvind, og den byder blev fundet ved lodtrækning.

I stedet for at indskrænke åben dør-ordningen til fordel for en bureaukratisk statslig plan- og detailstyring, foreslår Dansk Erhverv derfor:

1. *En revideret kommunal vetoret som erstatning for den kommunale indsigelsesret.*

Indførelse af en kommunal vetoret over kystnære vindmøller under åben dør-ordningen er de facto ensbetydende med et bortfald af ordningen, hvilket uvægerligt både fordyrer og forsinker udbygningen med havvind. Det er skadeligt for klimaet, for arbejdspladser i yderområderne og for skatteborgerne og betyder højere elpriser for erhvervslivet.

Ifølge lovforslaget skal en kommunalbestyrelse have vetoret over for projekter, der planlægges placeret i et område op til 15 km fra kommunens kyststrækning. Dansk Erhverv foreslår at revidere denne foreslåede kommunale vetoret, så der i stedet kræves almindeligt flertal imod blandt de berørte kommuner. Dermed kan en enkelt kommune ikke blokere for et projekt, som flertallet af kommuner støtter.

2. *Udvidelse af åben dør-ordningen i områder over 15 km fra kysten.*

Langt hovedparten af fremtidens havvind skal bygges på dybere vand mere end 15 km fra kysten. Afgørelsen af Thor-udbuddet med lodtrækning viser, at både virksomhederne, investorerne og teknologien er klar til massiv udbygning af havvind, endog uden omkostninger for skatteyderne. Udfordringen for en hurtig og massiv nok udbygning af havvind ligger dermed hos myndighederne, som ikke kan lave udbud hurtigt nok. Åben dør-ordningen sikrer, at det private initiativ kan supplere den omstændige og bureaukratiske proces, som et offentligt udbud udgør, og giver dermed mere vedvarende energi for pengene på langt kortere tid.

Lovforslaget foreslår en afgrænsning af åben dør-ordningen til områder op til 15 km fra kysten. Dansk Erhverv foreslår at fastholde åben dør-ordningen på områder mere end 15 km fra kysten og at udvide ordningen til en decideret byggeret på havet.

På land har private borgere ret til at bygge, såfremt den ønskede bebyggelse overholder bestemmelserne i bygningsreglementet. I de tilfælde kan kommunen ikke nægte at godkende bebyggelsen. Klimakrisen nødvendiggør, at private udviklere får ret til at bygge havvindmølleparker på de havområder, som staten har reserveret til havvind, såfremt miljø-, sikkerheds- og øvrige bestemmelser naturligvis overholdes.

Klimaforandringerne er en realitet, også i Danmark. Med 70 pct.-målet haster det mere end nogensinde med at få omstillet vores energisystem til grøn strøm. Det kræver en massiv udbygning af vind og sol. Ikke bare for at nå klimamålene men ligeledes for at understøtte produktionsjobs og den økonomiske vækst i særligt yderområderne.

Dansk Erhverv takker for muligheden for at komme med input, og står naturligvis meget gerne til rådighed for uddybende bemærkninger til ovenstående.

Med venlig hilsen,

Ulrich Bang

Markedschef for klima, energi og miljø